

ДЕМОГРАФСКИ ПЕРСПЕКТИВИ ЗА БЪЛГАРИЯ: ПРИЛОЖЕНИЕ НА МЕТОДА НА СТАБИЛНОТО НАСЕЛЕНИЕ

Светозар Златанов*

РЕЗЮМЕ В статията се прилага методът на стабилното население за изчисление на т. нар истински (intrinsic) коефициенти с нови данни за периода 1990-2000 година. Проследява се историческото развитие на тези показатели за изминалия век. На базата на изчислените коефициенти и възрастови структури се правят изводи за демографските перспективи пред България при запазване на тенденциите в раждаемостта и смъртността от последното десетилетие.

ВЪВЕДЕНИЕ При изучаване на населението често се налага построяването на модели, чрез които математически да се мерят зависимостите в демографските процеси и изменението на демографските структури. Доколкото моделът винаги е една опростена представа за обективната реалност, в която се абстрахираме от качества и свойства, считани за несъществени, винаги има разлика между процесите, протичащи реално, и структурите, породени от тях, и тези, които биха следвали съобразно приетия модел. Въпреки това несъмнено налице е ползата от изграждането на модели, защото при определени условия получените чрез тях зависимости могат да се пренесат върху реалното население и това да даде значими практически резултати.

МАТЕМАТИЧЕСКИ МОДЕЛИ НА ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА НАСЕЛЕНИЕТО

Основните математически модели в демографията са (Наумов, 1978, с. 115-117):

- режим на възпроизводство на стационарното население;
- режим на възпроизводство на стабилното население.

Моделът на режим на възпроизводство на *стационарното* население се използва рядко за изучаване на демографските процеси. Според този модел стационарното население се получава, като за безкрайно

* Докторант към Българската академия на науките, София; e-mail: svetozar_zl@yahoo.com .